

ÇORUM © 1998 Mahmut Selim GÜRSEL,
Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International
lisansı altında yayınlanmaktadır. © ⓘ ⓘ ⓘ CC BY NC SA 4.0

Mahmut 1991

Selim

GÜRSEL

ÇORUM

SANAL KİTAPLAR

2014

ÇORUMLU 2000'DE YAZDIKLARI

YAZDIKLARIMIZ: 73

Mehmet ASLAN

ÇORUMLU 2000'DE

YAZDIKLARI

Mahmut Selim GÜRSEL

2014

YAZDIKLARIMIZ:73

**Mehmet ASLAN
ÇORUMLU
2000'DE
YAZDIKLARI**

**Mahmut Selim GÜRSEL
2014**

ISBN

[ÇORUM](#) © 1998 [Mahmut Selim GÜRSEL](#), [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International](#) lisansı altında yayınlanmaktadır. CC BY NC SA 4.0

PARA İLE SATILMAZ!

**TAKTİM
Mahmut Selim GÜRSEL
Mehmet ASLAN
KÖSEDAĞI SIRTINDA TAŞIYAN ANA
FERDANE
BİR DAMLA SU
AHMET'İN YUVARLANAN EŞEĞİ
AMİNE ANA VE ÇOBAN ABİD
UDDUDU NİNE
MİSTİK ONBAŞI VE BİR BAĞ KENDİR
ÖĞRETMENİN OLDUM**

TAKDİM

Bir kitabın doğması, o kitabı yazmaya kalkan kişinin amacına ve bilgi birikimine göre değerlendirilmesi uygun olarak görülmelidir.(1)

Elinizde bulunan bu çalışmanın sizlere ulaşması için günlerini veren bu çabası için şükranlarımı sunarken, bu çalışmada da benim ufacık bir katkımın da bulunması beni bahtiyar etmiştir.

Bu çalışma ile sizlerde bazı bilgileri edinmiş ve faydalanmış olarak uzun yılların birikimlerinden aydınlanacağınızı göreceksiniz. (2)

Bilgi; yazılmadıkça kaybolmaya açık birikimlerdir. Her insan bir kitaptır; onu okumamız gereklidir.(3)

Tanımadığımız ve anlamadığımız kişiler hakkında nasıl kararlar veremezsek; bir çalışmayı da incelemeden, okumadan karar veremeyiz.

Mahmut Selim GÜRSEL

(1) İnsan durup dururken yazmaz. Birikimini başkalarına lazım olur diyerek yazar. Aslında o yazmaz. Ona yazdıran; onu yaratandır!

(2) Kitap okuyan; muhakkak okuduğundan bir bilgi edinir. Yaşamında muhakkak o bilgi kendisine veya etrafına yardımını dokunacağını bilmez. Onu yaratan o öğrettiği bilginin yazıya dökülüp başkalarına aktarılacağını bildiğinden o kişiye o kitabı okutur. Bilgi böylece yayılır.

(3) İncancıma göre bizi tek kişiden yarattı. O ilk kişiye bütün ilimleri verdi. Bu ilimler şimdi gen dediğimiz ile hepimize bu bilgiler geçti. Herhangi bir kişi kendi geninde olan bu bilgileri kullanmaya başladıkça bilgileri genişler. BÜTÜN BİLGİLERİ öğreten her insan için belirli bilgiyi genişleterek kullanma yazgısını yazdığı için ancak o bilgiler ile gelişir. "her insan bir kitaptır."

Mahmut Selim GÜRSEL

1947 tarihinde babamın subay olarak bulunduğu Erzurum'da bir at arabasında doğum evine giderken doğmuşum. Babam Eminsü Ali Rıza Gürsel, annem ise Fahriye hanımefendi idi.

İlkokula İskenderun'da başladım. Ankara' da bitirdim. Ankara Yenimahalle Ortaokulunun birinci sönestrinde babamın emekli olmasından dolayı

1960 yılında Çorum'a gelince Atatürk Ortaokuluna devam ettim. Babamın "oku da oğlum ceketimi satar seni okuturum" diyerek bana yaptığı nasihatleri ters tepki yaptı, okumuyorum diyerek okulu birinci sınıfta bıraktım.

Marangoz çırağı olarak Azmi Başar ustanın yanına girdim. Askere gidene kadar ustanın yanında çalıştım.

1967 tarihinde askerlik dönüşü, Ankara Emniyet Müdürlüğünde teknisyen olarak göreve başladım. Ortaokulu dışarıdan 2 yılda bitirdim. 1972 tarihinde Polis Memuru olarak Ankara'da çeşitli şubeler ve karakollarda çalıştım. 16 Eylül 1973 tarihinde Selma (Kurşuncu) Hanımefendi ile evlendim.

1978 yılında naklen Çorum İl Halk Kütüphanesine Memur olarak geçtim.

Dışarıdan Çorum Ticaret Lisesini iki yılda bitirdim.

Kendi kendime Osmanlıcayı öğrenmeye uğraştım, Hat sanatı ile biraz ilgilendim 150 ye yakın Ser levham var, Çorum Güzel Sanatlar Galerisinde ve Kütüphane salonlarında bu levhaları sergiledim.

03. 08. 1988 tarihinde İl Halk Kütüphanesi Müdür yardımcılığına atandım. 1990 tarihinde kütüphanelerdeki kitapların tasnifi ile ilgili 10 yıllık bir araştırmamı "Alfabetik Onlu Tasnif Fihristi (Dewey)" kitap haline getirip Kültür Bakanlığına sundum. Kitabımdan Türkiye'deki bütün kütüphanelere dağıtılmak üzere 1000 adet satın aldılar.

1993 yılında Türkiye'deki bütün kütüphanelerde bulunan "El Yazması" kitapların Ankara Milli Kütüphanesine toplanma kararı veren Kültür Bakanlığına karşı Çorumlu hemşerilerimi haber dar ettim, mahalli radyodan ve gazeteler ile parti il Başkanlarını ile Millet Vekilimiz Adnan Türkoğlu ve Belediye Başkanımız rahmetli Turan Kılıççılıolu' nun destekleri ile el yazma kitaplarımızın Çorum'da kalmasını sağladım!

Açık öğretim için üniversite sınavlarına girip kazandım. İkinci sınıfta iken 25 Nisan 1994 tarihinde Tatvan Bitlis'e Müdür olarak tayinim çıktı, tayin edildiğim yere gitmeyerek emekliliğimi istedim.

İlkokul sıralarında okuyarak pilot olmanın düşlerini kurardım. Bu hayalim gerçekleşmedi. Şu

anda emekli memurum. Marangozluk, oymacılık, Polis Memurluğu, Memurluk ve idarecilik yaptım. Her çalıştığım meslekte çeşitli önemli olaylar oldu ise de son çalıştığım kurumda bence; en önemli bir hatıramı anlatmak istiyorum: Kütüphanedeki çalışmalarım ve "El Yazması Kitaplar"ın Çorum'da kalması için verdiğim çabalar neticesinde Bitlis Tatvan'a tayin edilme olayım beni çok yıktı. Fakat bu üzüntümün boş olduğunu zamanla gördüm. Rabb'imizin izni ile Hacca gitmek nasip oldu, iki kitap daha yayımladım ve elinizde bulunan bu derginin çıkmasına vesile oldum. Mesleklerin insanlara sağladığı maddi avantaj olarak, evinizi geçindirecek, namerde muhtaç etmeyecek avantajından başka, manevi olarak; sizin yaptığınız işlerle ilgili karşılaştığınız problemleri değerlendirirseniz avantajların neler olabileceğini hayat okulundan öğrenmiş oldum.

Yazı yazmaya beni kimse teşvik etmedi Kütüphane için hazırladığım kitap beni yazmaya teşvik etti. Yazılarım mahalli basında yayımlandı. Yazılarımdan dolayı bir ödül almadım; fakat kitapları ve bu dergi benim için en büyük ödüdür.

İdealim: Çorum'a tam teşekküllü bilgisayar ortamında bir kütüphane kazandırmaktır. Bu idealim yüzünden tayinim çıktı. Yayınlanmış dört çalışmam bulunmaktadır. Bu "Alfabetik Onlu Tasnif Fihristi (Dewey)", Bakanlığa sunulmuş; "Alfabetik Türk ve Yabancı Yazarlar Fihristi" ve "Ne Nerede Başlıklı Arama Fihristi" basım için hazır beklemektedir. Yazılarım daha çok araştırma dalı ile makale türüdür. Tiyatro çalışmalarım, şiir ve hikâye denemelerim bulunmaktadır.

Benim okuyucularıma diyeceklerim şudur ki. Doğru bildiğiniz konuları savunun. Bu savunmanız size belki tepkiler getirecektir. Bu tepkileri inceleyerek doğru olup olmadığını araştırın.

Çalışmalarım: SİTEM:

<https://gurselyayin.com> E-POSTAM:
corumlu2000@gmail.com

Mehmet ASLAN

Çorum'un merkez köylerinden Çatak köyünde 1942 yılının bir Ağustos sabahı dünyadan geldiğimi söyler annem, babam. Her halde bundan dolayı olmalı ki, insanlara karşı sevgi ve sıcak duygularla doluyum tıpkı Ağustos ayı gibi. Fakat o zamanlarda "Milletin efendisi köylü" hor ve hakir görülmüş, aşağılanmış daha doğrusu yaşadığına, yaşayacağına bin pişmen edilmiş olmalı ki yeni doğan erkek çocukları yol parasına erken dahil olmasın diye babam beni iki sene gecikmemi olarak 14 Şubat 1944 yılında nüfusa kaydettirmiş. Şu duruma göre demek ki; benim resmi doğum tarihim 14 Şubat 1944 oluyor.

O zamanlar milletin efendisi köylü idi. 12 lira için çeşitli işkencelere tabi tutuluyor ve ayrıca mesken olarak ta kendisine cezaevi layık

görülyordu. İşte iki yıl dünyaya geç gelmemin sebebi bu.

İki erkek, bir kız çocuğuna sahip ailenin en küçük çocuğu benim. En büyüğümüz Abidin, Çorum Emniyet teşkilatında otuz iki yılı aşkın mahalle bekçiliği yaptıktan sonra emekli olmuştur. Şimdilik Çorum'u mesken edindi. Sıhhati elverdiği miktarda kendi başına ev, mescit, mescit ev arası mekik dokuyup duruyor. Allah kendisine hayırlı ömürler versin. Ablam Sariye ise, köyde evli ve üç çocuk anası iken beyinin yani eniştemin 21 Kasım 1997 de ebedi hayata uğurladığımızdan dolayı yalnız yaşamayı tercih etmiş bulunuyor. Annem Emine 3 Mart 1974 yılında hayata veda etti. Oğlu Mehmet'in yetişmesinde başrol oynayan Emine ana ,kısa bir zamanda olsa oğlunun mürüvvetini gördü. Baba Mustafa Onbaşı ise, köyün güzel ve temiz havasına alışkın olduğu için, oğlu Mehmet'in yanına Samsun'a gitmeye yanaşmadı. Bülbülü altın kafese koymuşlar "ille vatan,ille vatan" demiş ya.. İşte babamda buna benzer bir durumdaydı. Ancak bir veya iki aylık kısa ziyaretleri oldu. Kendisini ikna eden oğlu Mehmet tarafından Samsun'a getirildi. Son dokuz ayını Samsun'da geçirdi. Bir

Cuma günü hastalandı. Öbür Cuma günü Cuma namazından sonra 29 Kasım 1979 da dünya hayatına veda ederek ebedi hayata intikal etti. Cenazesi aynı gün Çorum'a getirdi. Ertesi gün Çatak köyüne götürülerek Ahret alemine uğurlandı. Kendileri yokluklar içinde iken, yetişmemde emeklerini esirgemeyen annemle babamı yad eder ,kendilerine Allah'tan Rahmet diler, yine Allah'tan taksiratlarının affını niyaz ederim.

İşte böyle bir aileye mensup olan Mehmet, orta ve lise tahsilini Çorum'da İmam Hatip Lisesinde tamamladı. İmam Hatibi bitirdiği yıl öğretmen okulunu dışarıdan bitirdi. Tayini İskilip kazasının bir köyüne yapılmışken, İstanbul Yüksek İslâm Enstitüsünün imtihanına girdi. Oranın imtihanını kazandığından, sözlü imtihanlara çağrıldı. Sözlü imtihanını da kazandığından yatılı olarak 1963-1967 yılları arasında bu okulda okudu. Burayı bitirince Samsun İmam Hatip Okuluna öğretmen olarak atandı. Samsun'da İmam Hatip Okulunda öğretmen iken,1972-1973 yaz döneminde Mithat Paşa Kız Lisesinde İmtihanlara girerek lise ders farklarını vererek lise diploması aldı. Aynı yıl üniversite imtihanlarına girerek,o

zaman ön kayıtla öğrenci alan Siyasal Bilgiler ve Hukuk Fakültesini kazandı. Çoluk çocuğa karışan Mehmet, biraz maddi durum, biraz da hayata atılınca, hakim olsa vereceği yanlış bir karardan dolayı çok üzüleceğinden, bir de öbür dünyada hakimler hakimi olan Yüce Mevla'nın karşısında sorumlu olacağından dolayı bu mesleğe intisap etmeyi kabullenemedi. Şayet Kaymakam olsa, siyasilerin elinde bir top gibi oynanacağından endişe ederek, öğretmen olarak yaşamayı, öğretmen olarak emekli olmayı ve öğretmen olarak ölmeyi yeğledi. Hayatında hiç rapor almadan ve ilk tayin olduğu Samsun İmam Hatip Lisesinden otuz yıl yedi ay üzerinden emekli oldu. Hayatının yarısından fazlasını Samsun'da geçiren Mehmet, burayı çok sevmiş olmalı ki buradan ayrılamadı. Halen Samsun'da yaşayan Mehmet, yaz aylarında Çorum'da geçirmeyi tercih eder.

2 Eylül 1998 tarihinde çok sevdiği mesleğine veda ederek emekli oldu. Çorumlu 2000 Aylık Kültür Satan Tarih Ve Edebiyat Dergisinde yayınlanmış yazıları bulunmaktadır.

KÖSEDAĞI SIRTINDA TAŞIYAN ANA

Ahmet; Yüce Allah'ın karşılık beklemeden insanoğlu emrine sunduğu çam kokulu, berrak güneşli, temiz ve hür havayı yani bu özellikleri taşıyan misk kokan ormanları, insanları sarhoş eden çiçek kokulu kırları, sade ve sadece okumak uğruna şehrin kömür kokan, kırlı havasıyla değişmek mecburiyetinde kalmıştı. Ya köyünün temiz havasını tercih edecek ya da şehrin kirli havasını teneffüs ederek okuyup millete, vatanına yaralı bir insan olacaktı. Ahmet; bütün milleti ilgilendiren ikincisini tercih etmişti.

Ahmet; babasıyla şehre gelerek okula kaydını yaptırmıştı. O artık köyü şehre bağlayan tozlu yolları dört saat yürüyerek kat etmeyecek bundan sonra şehirde ikamet edecekti. Ahmet üç günlük bir

gecikme ile okula başlamıştı. Başlamıştı başlamasına da, sorunlar da peşinden pamuk ipliği gibi akın etmişti. Ahmet adeta insanları yutan bu kocaman şehirde nerede yiyecek, nerede içecek, nerede yatacak?

Ahmet; on beş gün kadar dayısının evini mesken etmişti. Nedense Ahmet, buraya sığmamaya başladı. Aileye yüklediği külfetten mi yoksa ailenin içine girmiş yabancı bir kimse olmasından mı, bu sorunu bir türlü çözemedi. Ahmet; dayı evinde daima küçümseniyor ve horlanıyordu. Hatta kendisine "Emetinin Hacer okuyamadı ki, köyden gelip de sen mi okuyacaksın?" Bile deniyordu. Sanki "köylüler okumaz, köyün işiyle uğraşırlar, okumak şehirlilere tanınmış bir imtiyazlıdır" diye bir kural vardı. Hacer onların gözünde bir dev olmuştu. Anladığı kadarıyla insan yükü ağır oluyor her-halde. Bu ağır yükü, dayı bile taşıyamıyordu.

Ahmet; ya okuyacaktı, ya da tekrar köyüne dönüp, köy işlerinde ana ve babasına yardım edecekti. Hatta anası:

- Yavrum bu böyle olmayacak, gel seninle geri dönelim. Demişti. Ahmet anasının yüzüne

bakıp, sanki onun içini okur gibi oluyordu. Ana yüreği, yavrusunu bilmediği, tanımadığı yerlere bırakmak istemiyordu. Ama Ahmet bir kere karar vermişti, okuyacaktı. Dönüşü olmayan bir yola girmişti artık. Anasına:

- Ana! Ben, han, hamam köşelerinde yatar yine okurum! Dedi. O nasırlı elli, fakat ileriye gören ana, oğlunun okumadaki azmini anlamıştı. Evinin hem erkeği, hem hanımı olan ana, oğlunun bu kararlılığı karşısında:

- Öyleyse yavrum, sana bir oda bulalım. Sen de orada kalmak suretiyle okuyasın. Dedi. Ahmet'in anası, dayısının evine yakın bir muhitte on lira karşılığında bir odacık bulmuştu. Öyle bir odaki sıvası çamur ve saman karışımıydı. Duvarlarına bakan bir kimse, delik ve yıkıklardan bu odanın tamirci ve ustalarla hiç arası olmadığını ilk bakışta hemen anlardı. Rüzgârın bir taraftan vurup, hiçbir engele rastlamadan öbür taraftan çıktığı bir odaydı burası.

Ana, oğul burada birkaç gece geçirdiler. Ama ana, oğlu Ahmet'i buralara yalnız başına nasıl bırakabilirdi? Analar anası, oğluna bir oda bulsa da içi hiçbir şekilde rahat değildi. Ana kara kara

düşünmeye başladı. Öyle ya ; "Ana gibi yar, Bağdat gibi diyar olmaz" ,"Ağlarsa anam ağlar, gerisi yalan ağlar" dememişler miydi atalarımız? Ahmet'in anası da oğlunu bilmediği bu yerlere emanet edemiyordu. Bırakın bir anayı, kuşlar bile yavrularını korumada analar gibi hassastılar.

Kuşun biri bir ağaca yuva yapar ve içine yumurtlar. Bir müddet sonra yumurtadan yavrular çıkar. Yavrular iyice büyümemiştir. Bir gün ana kuş yuvanın bulunduğu ağaca doğru bir yılanın çıktığını görür. Yılanın amacı yuvadaki yavruları yemektir. Bu esnada ana yılanla mücadeleye başlar, mücadeleden mağlup ayrılacağını anlayınca oradan uzaklaşır. Fakat çok geçmen ağzında getirdiği şeyi yılanın ağzına bırakır. Tam o sırada yılan ağaçtan aşağı düşer. Bu olayı araştırırlar, bir de ne görsünler? Ana kuş ağzında akrep getirmiş ve o akrep yılanın ölümünü sağlamış. "Kuş, yavrularını nasıl korursa, elbette Ahmet'in anası da yavrusunu şehrin varoşlarında yaşayanlardan korumalıydı. Ana bir gün oğluna:

- Yavrum Ahmet, okul müdürünün nerede oturduğunu bana tespit edebilir misin?
Dedi. Ahmet istemeyerekte olsa:

- Peki ana. Dedi. Ahmet bir gün öğle vakti uzaktan uzağa okul müdürünü takip etmeye başladı. Ahmet artık okul müdürünün oturduğu evi öğrenmişti. Ahmet durumu analar anası Amine anaya anlatır. Ahmet'in anası okul görmemiştir ama güngörmüş bir bayandır.

Dedim ya, evin hem hanımı hem de erkeği idi. Ahmet anasına okul müdürünün evini gösterdi göstermesine de, neticeden endişe eder. Bir köylü kadını şehirde oturan hem de müdür anası olan bir bayanla nasıl konuşur? "Nihayet o da bir insandır" demez Ahmet. Ahmet'in anası okul müdürünün evine girer ve müdürün anasıyla enine, boyuna konuşur. Ahmet'in sandığı gibi annesi reddedilmez, aksine kabul görür. İnsan şehirde de köyde de her zaman insandır, insanlığı bilene... Müdürün anası, Ahmet'in anasını dikkatle dinler. Ahmet'in anasına, olayı müdür olan oğluna anlatacağını söyler. Ana bu görüşmeden memnun ayrılır.

Ertesi gün okul müdürü Ahmet'i yanına çağırır. Ahmet endişe ve korku içinde müdürün yanına gider. Müdür:

- Yavrum Ahmet, yatağını al getir ve artık okulun üst katındaki bir odaya koy. Artık undan

böyle okulda kalacaksın. Der. Ahmet o andan itibaren tarif edilemeyen bir neşe ve sürur içine girer. Neşesine anasını da ortak etmek isteyen Ahmet, öğle üzeri soluğu evde alır. Anasını durumdan haberdar edince, ana oğlundan daha fazla memnun olur. Ahmet anasına:

- Sokaktan bir eşek arabası getireyim, yatağı elli kuruş karşılığında okula taşıyayım. Der. Analar anası:

- Yavrum ben o yatağı sırtımda götürürüm. O elli kuruş senin okul harçlığın olur. Der. Sırtta yatak taşımanın ayıp olacağını söyleyen Ahmet'e, feleğin çemberinden geçmiş olan ana:

- Yavrum, ayıp olacak bir şey yok. Sen hiç karışma. Sadece benim önümde yürü ve bana yolu göster. Der. Ahmet anasının söylediğini aynen uygular. Ana oğul, yatak ananın sırtında olarak okulun yolunu tutarlar. Ana, sırtında taşıdığı yatağı, okulun üçüncü katına çıkarıp, sırtından yere indirince:

- Şimdiye kadar sanki Köseadağı sırtımdaydı, onu şimdi yere indirdim. Der. Artık ana mesutların en mesuduydu. Çünkü oğlunu en emin yere bırakmıştı. Artık Ahmet, müdürün en sevdiği

öğrencilerden olmuştu. Bu günden sonra öğle üzeri zil çalınca müdür:

- Ahmet evladım, şu kitapları bize bırak ta gel. Derdi. Amaç kitap bıraktırmak değil, Ahmet'in kendi evinde doymasını sağlamaktı.

Allah'ın lütfü, müdürün ve ana sınıfının yardımıyla Ahmet okulunu bitirdi. Ahmet şimdi, ebediyete intikal etmiş olan anasıyla, müdürü hayırla yad etmektedir. Her ikisinin de ruhları şad olsun.

FERDANE

Anadolu'nun çok çalışıp, az kazanan köylerinden birindeyiz. Kış boyu karla kaplı olmasından dolayı, toprak görmek mümkün değildir. Buralarda kış boyu hükümrân olan kardır. Karların yere düşmesi demek, köy halkının; köy odalarında kış boyu sohbet ve yarenlik etmesi demektir. Toprak üzerine çöreklenip oturmuş olan karın kalmasını temin edecek bir etkene ihtiyaç vardır. O etkense; güneş ve köy halkının “Kabayel”, ilmin ise “Lodos” dediği rüzgârdır. Lodos ve güneşi gören kar, hükümrânlığının elden gidişinden dolayı, arından erimeye, daha doğrusu ağlamaya başlar. Bu ağlayışın ana maddesi, özünden ayrılışın gözyaşlarıdır. Bu gözyaşları aktıkça, karda kendini köyün yakınlarından Köseadağın yamaçlarına doğru taşır. Yüksek yamaçlara göç eden kar, bir anlamda kışa veda ederek, aşağılarda yavaş yavaş yeşermeye başlayan ilkbahar mevsimine merhaba, hoş geldin derken, bir anlamda da ona veda için sanki yükseklerden el sallar.

Eriyen karlar, yani ayrılıktan ağlayan karın gözyaşları bir araya gelerek çay ve dereleri meydana getirirler. Onlarda büyük su kaynaklarını meydana getirirler. Karın gözyaşları, geçtikleri yerlere can verir, tabiatı kış uykusundan uyandırır. Bir anlamda tabiat, yeşil hırkasını sırtına giyer.

Yeşilin her tonunu üzerinde taşıyan tabiat ana, bütün güzelliğiyle insanları kendine cezbe der. Bunun cazibesine kapılmayan yok gibidir. Baksana kış yerini ilkbahara bırakınca hepimiz soluğu bir yeşil ağacın altında ya da çayır, çimen üzerinde alırlar.

İşte böyle bir mevsimde ilkokulun 3. sınıfında olan bizleri, öğretmenin şu sözleri kendimize getiriyor: “Çocuklar yarın kır gezisine gideceğiz, herkes akşamdan azığınızı hazırlasın. Yarın okula gelirken getirsin!” Öğretmenimizin bu sözleri, her gün sınıfın penceresinden görüp ah bir gidebilsek dediğimiz kırlara hayalende olsa götürmüş oldu. Okul çıkışından sonra herkes sevinç ve neşe içinde evlerine gelir, annesine yarın gidecekleri gezi için hazırlık yapmasını söyler. Anneler eldeki imkânı kullanmak suretiyle çocuklarının yarınki gezisi için azık hazırlığı

yaparlar. Benim annemde böyle bir hazırlık için işe koyuldu.

O akşam erken yatması gerekirken, sevinçten dolayı erken yatmak mümkün değil. Ertesi gün erken kalkması gerekirken yatılsa bile heyecandan uyumak ne mümkün. Azda uyusak o gece uykumuzda gördüğümüz rüyada kendimizi dağların yeşil yamaçlarında, kokularıyla insanı sarhoş eden kır çiçeklerinin içinde veya çayır, çimen üzerinde yuvarlanırken gördük.

Sabah olur olmaz, elimize azık çıkını alarak okulun yolunu tuttuk. Öğretmen bizleri sınıflara göre sıraya koydu. Sıralar tamamlandıktan sonra öğretmenimizin kılavuzluğunda öğrenciler yola koyuldu. Taşlar içi mevkii süratle geçildi. Ondan sonra Sivri kaya mevkiine varıldı. Buradan karşıya geçmemiz gerekmektedir. Ama bahar münasebetiyle eriyen karlardan oluşan coşkun suları aşmak biraz zor görünüyordu. Derenin içinde sular tarafından aşındırılmış atlama taşlarından başka bizi karşıya ulaştıracak geçiş vasıtası yoktu. Tek yol atlayarak bu taşlara basarak karşıya geçmektir. Bu atlama taşlarını sular kaygan hale

getirdiğinden, geçiş biraz görünmekteydi. Hepimiz bu suretle karşıya geçmeye başladık.

Ferdane isimli arkadaşımız atlarken bastığı taştan ayağı kayarak kendini soğuk suların kucağında buluverdi. Ferdane suların içinde bir batıyor, bir çıkıyordu. Arkadaşlardan biri hemen suya atlayarak, çırpınışları ile beni kurtarın derecesinde hareket eden Ferdane'ye ulaştı. Ferdane'yi belinden kavradığı gibi dışarıya çıkardı. Ferdane'yi baş aşağı bir şekilde tutarak, yuttuğu suları ağız yoluyla dışarı çıkarttı.

Artık Ferdane kurtulmuştu. Bir anda bu olay karşısında sevincimiz acı, korku ve hüzne dönmüştü. Fakat onun kurtulmasından sonra sevinç ve acı karışımı bir hal yaşadık.

Kader ağlarını örüyordu. Ördüğü ağlardan birini de Ferdane'ye atmıştı. Ferdane ölümün eşiğinden dönmüştü. “Ecel geldi cihana, baş ağrısı bahane” diye bir atasözü vardır. Bu söz; ölümün ne şekilde olursa olsun, ecel dâhilinde meydana geldiğini beyan ediyor. Eceli gelen kimseyi ne bir saat sonraya, ne de bir saat önceye alabiliriz.

Dünyada yaşayan herkesin alacağı nefes bile sayılıdır. İşte suya kapılan arkadaşın boğulmaması

da onun ömrünün bitmediği için ölmediğine bir işaretti. Bu olay, güzel bir şekilde geçmesini hayal ettiğimiz kır gezisinin buruk bir şekilde geçmesine zemin hazırlamıştır. Bu gezide kader ağına takılmayan Ferdane; aradan geçen bir sene sonra, sebebi bilinmeyen bir hastalık neticesinde kısa bir zamanda kader ağının örgülerine takılıp, aramızdan ayrılarak ebediyet âlemine intikal etti.

Ne zaman; yolum uğrarsa Sivrikaya mevkine, o günü yeniden yaşar gibi heyecanlanırım. Olay bütün tazeliğiyle dikilir karşıma. Bende hemen arkadaşımız Ferdane'nin ruhuna bir Fatiha gönderirim.

Dünyada arzu ettiği şekilde kırlarda gezemedi ama dilerim Cennette Huriler arasında salınır gezer Ferdane. Tıpkı ilkbaharda özlemini duyduğumuz güzel yerler gibi... Küçük yaşta dünyamızdan ayrıldığı için zaten sorguya, suale tabii tutulmadan Cennete girecektir arkadaşımız. Güzel bahçeler, yeşil ağaçlar altında dinleniyor Ferdane... Çünkü o çocuktaki öldüğünde...

Yinede kendisine Allah'tan Rahmet dilerim.

BİR DAMLA SU

Dünyanın dörtte üçü su ile çevrili, birisi ise kara parçasıdır. Demek ki; toprağın toprak olabilmesi, üzerinde yaşayanlara faydalı bir hale gelebilmesi için, bu oranda suya ihtiyacı vardır. İnsan vücudunun yüzde yetmişi su değil mi?

Suların asıl vatanı deniz ve okyanuslardır. Bakarsın bu okyanusların üzerinde bazen bulut, bazen sis çöreklenir. Bu esnada bulutla deniz arasında alış veriş başlar. Su damlacıklarıyla yüklü bulutlar gökyüzüne doğru yükselirler. Daha doğrusu su damlacıkları ana yurdu olan denizlerden uzaklara sefere çıkarlar. Öz benliğinden uzaklaşması, ikisi arasında hasret duygusunu uyandırır. Hasret duygusundan meydana gelen ayrılık acısıyla, damlalar kendilerini dünyanın muhtelif yerlerine gözyaşı olarak bırakırlar. Düştükleri yerde bir berekettir başlar. Aslına

kavuşmak için nice dağlar, tepeler aşar, hiç acımadan kendini taş ve kayalara çarpar, yüksek şelalelerden aşağı atar, bunu yapmasından maksat, ayrılığı öz benliğine yeniden kavuşarak aradaki hasrete bir son vermektir.

Düz ovaya inen su, anasına kavuşmanın sevinciyle, hırçınlığı bırakır sükûnet havasına bürünür. Kimi su damlaları denize ulaşırken, kimi bu damlaları da ya küçük akıntısı olmayan gölde, ya bir iç denizde ya da uçsuz bucaksız çöllerde hayatlarına son verirler.

Bulutlarda yüklü olan bazı su damlaları ise, anasından ayrılmasının elem ve kederiyle aralarında bir burudet başlar. Bu soğukluk neticesinde bu damlaları yeryüzüne kar olarak iner.

Yeryüzünde bekleme zamanı bitince, dünyayı genel manada dezenfekte eden kar, kızgınlığı ve kırgınlığı ortadan kalktıktan sonra, damlalar halinde eriyerek yine aslına kavuşmak için dağ, taş demeden yollara düşer.

Bulutların taşıdığı bazı damlalarda aslından ayrılmasına çabucak kızdığı ve sinirlendiği için kurşun gibi dolu olur düşer başımıza, düşmesiyle sanki zehir katılır aşımıza. Onunda öfkesi ve siniri

geçer, su damlaları haline gelerek düşer yollara... Bu uzun ve yorucu yollara katlanmış, sadece hasret ve ayrılığa bir son vermek içindir. Yakar hasret onların içini ve dışını.

Aslına kavuşmak için yola düşen damlalar, yok olmamak için birlik yaparlar. Hani ne demişler “Birlikte dirlik vardır” Bir araya gelen damlalar, bazen geçtikleri yere saadet ve mutluluk bırakırken, bazen hırçınlaşır coşar, sel olur. Hasret aşkıyla çevresini ve önünde oluşturan set ve barajları yıkar gider. Bu coşku, bu öfkeyle suyun aşkı demek daha yerinde olur kanısındayım. Çünkü bütün damlaların aslı denizdir. Damlalar birleşti denizi, kumlar birleşti kıyıyı meydana getirdi. Engelleri aşarak anasının kucağına kavuşan su damlacıkları, karnı doymuş aslan gibi sükûnete ererler. Sanki daha önce kendini taşlara vuran, kayalardan aşağı atan, coşkusuyla kulakları sağır eden o değilmiş gibi bir hal alırlar. Tabir yerinde ise “süt dökmüş kedi”ye dönerler.

İşte insanda böyledir.

Elest bezminde verdiği sözü hatırlayarak, gerçek manasındaki insan benliğine kavuşmak için, dünyadaki görevini ister bitirsin, ister bitirmesin;

ömrü hitama erince Hakk'a yürür su misali... Bu dünyada Hakk'a yürüyen, bir güneş gibi öbür âleme doğar.

“Yere hangi tohum atıldı da çıkmadı?”

İnsanda bir tohumdur, onun bitişini ancak öbür âlemde görmek mümkündür. Nihayet insanoğlunun aslında bir damla su değil mi? O da aslında kavuşmak için bütün sevinç, acı ve zorluklarına rağmen ömür yolunu kat etmektedir. Ömür yolu, doğum kapısından dünyaya girişle başlar,ölüm kapısından çıkışla dünyaya veda edilir.

AHMET'İN YUVARLANAN EŞEĞİ

Çorum'un kuzeybatı yamaçlarında bir iki yüz metre yüksekliğe ulaşan “Kösedağ” yer almaktadır. Bu dağın eteğinde, sırtını Kösedağ'a verircesine dayamış, şehre doğru ufki bir bakış yapan “Çatak” isimli bir köy bulunmaktadır. Çatak isminin nereden geldiğini pek bilinmese de, yaşlılar şöyle derlerdi: Hava ve suyu çok güzel olduğundan dolayı buraya gelen ilk köy halkı, buraya konalım, yerleşelim anlamına gelen Çatak kelimesini kullanmışlar. Bundan böyle köyün ismi Çatak olarak kalmış.

Eski zamanlarda bu köyde beş nüfus bir aile yaşarmış. Aile; anne, baba, Abid, Sâre ve Ahmet isimli üç çocuktan oluşuyormuş. İhtiyar anne ve babanın yükünü en büyük çocuk olması itibariyle bir müddet Abit yüklenmiş, askerlikten sonra köye gitmeyen Abit, şehirde Emniyet Teşkilatına girmiş. Onun küçüğü Sâre ise evlenme çağı geldiği için, köyün içinde bir haneye gelin gitmiş. Aile sadece üç kişi kalmış. Yaşlı aileye katkıda bulunmak için

Ahmet on yaşında odun taşıyıcılığına başlamış. Ahmet odun yüklemeyi beceremediğinden başkaları ile gönderilirdi ki; öğrensin de, sonra yalnız başına odun ormandan evin odununu ve şehirde satılarak evin ihtiyacını karşılayan satılık odunu temin etsin diye.

Ahmet; artık odun kesmeyi, kesilen odunu eşeğe yüklemeyi öğrenmişti. Ailesinin kışlık odunu artık Ahmet tarafından getiriliyordu. Çünkü Ahmet artık on bir yaşlarına ulaşmıştı.

Ahmet sıcak bir günde eşiğinin alır, köyün yakınındaki Hacı Düzü Yokuşunu tırmanarak ormana doğru yol almaya çalışır.

Yokuşu çıkan Ahmet, kendisini Hacı Düzündeki bulur. Burası düz olduğundan burayı kısa zamanda geçer. Kamışlıca Deresine iner. Ahmet tekrar bir yokuşla tanışır. Burası, birinci yokuştan daha uzun ve biraz daha dikçedir. Burayı eşiği ile tırmanan Ahmet, kendisi Fırın Düzü denilen mevkide bulur. Burası epeyce geniş bir düzlüktür. Ahmet burayı geçerek Kök Pınar Yokuşuna tırmanır. Hemen arkasından Deli Malar Çeşmesine varır. Ağaçtan yapılmış bir yalaktan bütün hızı ve süratiyle öyle bir su akar ki; sanki bugün kendisini

ana kaynağı olan denize ulaşacakmış sanırsın. Billur gibi ve oldukça soğuk akan bu sudan sıcak bir günde içmeden geçebilir misin?

Elbette geçemezsiniz. Eğilirsiniz, suyun aktığı yalağa ağzınızı dayarsınız, içtiğiniz suyun soğukluğu beyninize hücum eder. Herhalde bundan dolayı bu çeşmeye “Deli Malar Çeşmesi” demişler. İnsanın beynini nasıl sızlatıyorsa, içen hayvanların beynini de sızlattığından ve hayvanlarda delimsi hareketler meydana getirdiğinden bu ismi vermişler bu çeşmeye. Hemen ondan sonra küçük bir tepeyi aşan Ahmet, kendini başka bir çeşme önünde bulur. Bu da birinci çeşmenin aksine yavaş ve az sulu olduğu için, buraya da “Şirşir Çeşmesi” demişler. Buradan avuçlarıyla suyu yudumlayan Ahmet, yayla yokuşunu tırmanmaya başlar. Burayı da aşan Ahmet, son düzlüğe ulaşmıştır. Artık önünde yokuş değil iniş vardır.

Ahmet “Yalancı Mezar” denilen yeri geçerek,”Yongalı Seki” tarafına doğru yol alır. Yongalı Seki'nin çevresinde daha önceden kesilmiş çam ağaçlarının kurumuş dallarından odun yapmaya çalışır. Kan ter içinde odunu hazırlar. Yaz

sıcaklığında iyice susar ama o soğuk sular çok geride kalmıştır. Bazen terini kurutmak üzere çam gölgesinde dinlenir, bazen de karlardan, karlı dağlardan kaçarak gelmiş kaçarak gelmiş derin rüzgâr Ahmet'in yüzünde yankılanır. Sonra Ahmet kalkar, yeniden odun yapmaya başlar. Artık odun yapma işi tamamlanmış ve eşeğin taşıyacağı miktara ulaşmıştır.

Eşeği yüklemek üzere hazırladığı iki odun yığını arasına çeker. Odunları yükler. Yola çıkmak üzeredir. Azık çıkını ve eşeğin saman torbasını odunun üzerine takar. Muzaffer komutan edasıyla yola koyulur.

Yol dar ve çevresi taşlık, çalı çırpı olduğu için dikkatle yol almaya çalışır ama olmuyla olacağı insanın elinden bir şey gelmez. Biraz gitmişlerdi ki, eşek bir taş parçasına takılarak aşağı doğru yuvarlanmaya başlar. Ahmet biraz önceki muzaffer komutan hali birden üzüntüye dönüşür. Ahmet yuvarlanan eşeği seyretmekten başka yapacak bir şeyi yoktur.

Keçi yoluna oturmuş, hem eşeği, hem de aşağıda kıvrıla kıvrıya öz kaynağına doğru akan Kızılıрмаğ'ı, bir yandan da bulutlarla yarışmasına

gökyüzüne doğru uzanmış, hâlâ üzerinde yer yer kar paçalarının görüldüğü Ilgaz Dağlarını seyre dalmıştı. Gözleri yaşlı, sıkıntılı ve üzüntüden dolayı terlemiş olan Ahmet'e Ilgaz Dağlarının karını yalayarak ve güzel çam kokularını da beraberinde getirdiği çam losyonu ile tarar.

Ahmet, Kızılıрмаğ'a bakarak ağladı, sızlandı ve “İrmak bile en uzak yerden çıkarak amacına ulaşmak için nice geçilmesi zor yolları kat ederek geliyor, yüzünü gözünü taşlara çalıyor” Diye düşündü. “Benim kaderim bu muydu?” Dedi. Evet, Ahmet'in kaderi buydu. Ahmet, kendine, kendi iradesiyle, Yüce Allah'ın da dilemesiyle yeni bir kader çizmeliydi. İşte bu düşüncelerle yerinden kalktı. Eşeğin yanına doğru inmeye başladı. Eşek ölmemişti. Eşeğin odunların altından kurtardı. Tekrar odunları iki yığın yaptı, eşeği yığınların ortasına çekerek yeniden yükledi, yükleme işi bittikten sonra Ahmet'le eşek yeniden yola koyuldular. Koyuldular ama yol uzamıştı. Eğer eşek yuvarlanmasaydı Ahmet köye iki saatte varacaktı. Ama eşek “Cıpıl” denilen mevkie inmişti. Burası köye üç saat çekiyordu.

Ahmet o gün yatsıya yakın bir zamanda köye gelebilmişti. Anne ve babasına başından geçenleri bir bir anlattı. Ahmet artık odunculuk yapamayacağını, okumak istediğini anlattı onlara.

Anne ve baba bu isteğe karşı parasızlıktan dem vurdular. Ama Ahmet ne olursa olsun okumakta kararlıydı. Sonunda, baba dışarı çıkarak durumu, durumdan anlayan komşulara beyan etti. Ahmet anne ve babasına parayı düşünmemelerini söyledi. Yazın çalışarak para kazanacak, kışın onunla okuyacaktı. Baba ikna olmuştu.

Ertesi gün şehrin yolunu tutuldu. Ahmet okula kaydolduktan sonra okulla tanıştı ve derslerine sıkı bir şekilde çalışmaya başladı.

Yaz boyu kahvehanelerde çaycılık yapıyor, kazandığı parayla kışın geçiniyordu. Lise tahsilini bitiren Ahmet yüksek tahsil de yaptı, Öğretmen oldu.

O şimdi güzel yurdu Anadolu'da öğretmendir. Belki yurdunun güzel bir şehrinde bir lisede, kim bilir belki de şimdi sizin karşınızda ders anlatıyor.

AMİNE ANA VE ÇOBAN ABİD

Eskiden Anadolu'nun köylerinde, köy halkı koyun, keçi ve sığırlarını otlatmak üzere, yine köy halkından fakir fukara ve muhtaç olan kimselerden çoban tutarlardı. Ona yıl boyu; koyun, keçi için birer ölçek, sığırlar için ikişer ölçek buğday veya arpa verirlerdi.

Bilmiyorum bu adet hâlâ devam ediyor mu Anadolu'da?

1940-41 yıllarında çobanlığa köyün fakir bir ailesinin oğlu Abid talip olur. Sabahleyin güneş biraz yükselince; köyün davar ve sığırlarını çobanın önüne katmaları için çoban, köy meydanında herkesin duyabileceği bir yerden “hoo...ho..” diye bağırır. Buna köy lisanında “Hoo”lama derler. Bu şu anlama gelir. “Ey ahali! Hayvanları meraya götürme zamanı gelmiştir. Bu davar ve sığırları

otlatmak üzere köy merasına çıkıyorum.
Hayvanlarınızı getiriniz” demektir.

Abid, artık köyün çobanı yani sığırtaşıdır. Yağmur, yaş, kar, kış demeden davar ve sığırlarla günlerini; tepe, dağ, taş ve tabiatla baş başa geçirmeye başlar. Önünde sürüsü, elinde kavalı, yanık yanık havalarla sanki çoban Abid, onunla sakinleşmeye ve dertlerini paylaşmaya başlar. Çaldığı kavalın sesi karşı yamaçlarda yankılanır ve tekrar ilk geldiği yere döner.

Günlerden bir gün; Abid, köyün sürüsünü alarak, Çalcabaşı'ndan Karaharman istikametine götürür. O gün havada bulutlar, rüzgârın elinde sanki bir pamuk yığını gibi oradan buraya, buradan oraya aktarılır. Biraz geçince bulutlar yağmurun habercisiymiş gibi siyahlaşmaya başlar. Eğer bulutların geliş istikameti “Akbaş Dede” mevkii ise, mutlaka yağmur geliyor demektir. Bu denenmiştir ve hiçbir zaman halkı yalancı durumda bırakmaz.

Gerçekten de siyah bulutlar “Aktaş Dede” mahallinden belirmeye başlar. Başlar başlamasına da peşinden ara sıra gök gürlemesi takip eder. Biraz sonra şiddetlenen gök gürültüsü, sanki bir bayanın

inek veya hayvan sağması gibi bulutları sağmaya başlar. Zannedersin ki; bulutlar bir hortumla denize bağlanmış, denizi suya muhtaç toprak parçasına boşaltıyor. Yağmur o kadar şiddetli yağıyor ki; sanki yağmur değil, gökten yere uzanmış sudan ipler...

Bu şekilde yağan yağmurlar küçük dereleri, onlarsa çayları coşturmaya başlarlar. Başlar ama, bu durumu gören Abid'in anası Amine, köy meydanında bir oraya, bir buraya dönelemeye başlar.

Amine ana birde ne görsün, biraz aşağıda birleşen Güllü Dere ve Dikyol Deresi eğerlenmiş aslan gibi coşmuş geliyor. Köyün yanından geçen çay, lebalep sel suyuyla dolmuş ve köy yunağının önündeki ağaç köprü, sel elinde oyuncak olmuştur.

Amine ana, köy çobanı olan Abid'in durumunu düşünmeye başlar. Her şeyi önüne katmış götüren sele rağmen, sevgi dolu yürek, anayı oğlunun yanına yani karşıya geçmeye sevk eder. Amine ana, yapma, etme sele kapılırsın sözlerine kulak asmaz.

Ana, selden karşıya geçeyim derken, kendini selin kucağında bulur. Sel anayı katmış önüne,

gidiyor doğru nehir yönüne. Çayın kenarında toplanmış halk, kurtarma çabasında bulunmalarına rağmen her şey nafiye... Artık Amine anadan ümit kesilmiş, herkes ona sele verilmiş bir kurban gözüyle bakarken, birde ne görseler. Amine ana bir ot kökeni sayesinde yeniden hayata döner. Bunların hepsi karşı yamaçta yağmur altında bulunan bir oğul için yapılır. Eğer bir kimsenin ömrü yetmemişse Yüce Mevlâ'm ot kökenini kurtarma vesilesi yapıverir. O kul da kurtuluşa erer.

Amine ananın başına gelen bunların hepsi evlat sevgisi yüzündendir. Sevginin yapamayacağı ve açamayacağı kapı yoktur. Ana ve evlat arasındaki sevgi, nasıl anayı ölümü hiçe sayarcasına selin kucağına atıyorsa, "Din Sevgisi" ve "Millet Sevgisi" de aynı olmalı ki, bir toprak veya vatanda yaşamının mutluluğu ve zevki olsun. Yoksa bu mutluluk ve zevki başka türlü bulmak mümkün değildir. Sevgi yönünden, Amine anayla çoban Abid'in hikayesi kulağımıza küpe olsun.

Gönlünüz hep neşe dolsun.

UDDUDU NİNE

Anadolu'nun çilekeş bayanlarından biridir Uddulu Nine. Çilekeş dedim, çünkü o, hem eşinin hanımı, hem de hayat boyunduruğunun iki tarafından birinin yükünü taşıyan güçlerden biridir. O;eşi Küçük Hamza'nın hem yari, hem de hayat ortağıdır.

Kendisine neden Uddulu denmiş bunu inceledim, fakat kesin bir yargıya ulaşmam mümkün olmadı. Ancak şunu söyleyebilirim. Türk Lisanında L harfi ile R harfi halkın çoğunluğu tarafından kolay telaffuz edilemez. Mesela; limona, limon denilmez, ilimon denir. Recep'e Recep denilmez, İrecep denir. Uddu ninenin ismi Lütfiye'dir. L harfi halk tarafından zor telaffuz edildiği için Lütfiye zamanla Uddu şeklinde söylenmeye başlanmış. Zannederim bundan dolayı köyün köşe başı taşlarından biri olan nineye Uddu

denmiş. Lütfiye ninenin adının Lütfiye olduğunu bu yazıyı yazmak için hazırlık yapmaya başladığım zaman öğrendim. Köyün ek küçüğünden en büyüğüne kadar herkes onu UDDULU lakabıyla tanınır.

Uddu nine Çatak Köyünün sembol isimlerinden biridir. Feleğin çemberinden geçmiş, hayatla iç içe yaşayan, hatta kendisi demek yerinde olur kanısındayım. Gelini Fevziye de tıpkı kayınvalidesi gibi... “Gelin kayınvalidesinin sol iyesinden olurmuş” derler ya, bu Uddulu nine ile gelini Fevziye için söylenmiş yerinde bir deyimdir.

Bir zamanlar uzun boylu, ince ve narin yapılı iken, hayatın sıkıntı ve meşakkatleri yüzünden, uzun boy, ince narin vücut yay gibi kıvrılarak, adeta burnuyla dizkapakları birbirleriyle birleşmek için söylemişler. Yani sizin anlayacağınız Uddu ninenin beli yarım ay gibi bir hal alarak yüz ve baş kısmı dizkapaklarıyla birleşmiş bir hale gelmişler. Buna rağmen Uddu nine güzel duygularından hiç birşey kaybetmemiş, karşılaştığı kimseyi sanki selamlar gibi güleç bir yüzle karşılamayı, gözleriyle baktığı zaman, kalbindeki sevgiyi

insanlara ışınlayan, onlarla latife yani şaka yapmayı ihmal etmeyen bir Osmanlı hanımıdır.

Dedim ya! Latife ve şaka yapmayı çok severdi. İstanbul'da yüksek tahsilde iken yaz tatilinde köye gelmişim. Köyde bulunduğum sırada sıtma savaşta görevli memur Mustafa Bey Gelmişti köye.

Mustafa Bey oldukça kısa bir boya sahip ama oldukça sakın bir ağabey idi. Evleri birer birer dolaşır, gereken şeylerin yapılmasını ev halkına tavsiye ederdi. Sıra Uddu ninenin evine gelmişti. Caminin hemen yan tarafında bulunan Uddulu ninenin tahta merdivenlerini ben önde, Mustafa Bey arkada tırmanırken Uddulu ninnin bir iyilik yapacağı aklıma geldi. Hemen ben geriye çekilerek Mustafa Beyi öne sürdüm. Mustafa Bey, kapıyı açar açmaz Uddulu nineyle karşılaşır, Uddulu nine:”Vay sen nasıl memursun, beyi olmayan, yalnız başına evde olan bir bayanın yanına ne cüretle girersin?” Demesiyle Mustafa Beyin dışarı fırlaması bir oldu. Birde baktım ağzından söz almak mümkün olmayan Mustafa Bey “bayan ben böyle kötü işler yapmayı aklımdan dahi geçirmem” diyebildi. Bir şey olacak endişesiyle merdivenleri

süratle inen Mustafa Beyin arkasından kahkahayı basan Uddulu nine bu işin bir şaka olduğunu ima etmişti. Bundan sonra Mustafa Bey de geniş bir nefes almıştı.

Uddulu nine yoksuldu, ama zengin bir gönle sahipti. Yarım elmayı komşularıyla paylaşmak isteyen bir candı. Okulu bitirdim. Samsun İmam Hatip Lisesinde çalışıyordum. Yaz tatillerini hem memleketim olması ve hem de serin olması hesabıyla Çatak Köyünün sıcak kalpli insanların arasında geçirmeyi hiçbir zaman zaman ihmal etmiyordum. Memleketime gelmişken kuru yiyeceklerden fasulye, nohut gibi kış yiyeceklerini alıp Samsun'a götürmeyi ihmal etmiyordum. Böyle yapmam daha güzel oluyordu. Çünkü hem taze ve hem de ucuz yiyecek temin ediyordum. Harman zamanı şayet Uddulu nineye rastlamışsam, fasulye, nohut ve mercimeğim Uddulu tarafından ısrar edilerek verilir, fakat karşılığında hiçbir meblağ almazdı. Yoksulluğuna rağmen bu şekilde gözü tok davranmak, Anadolu analarının güzel hasletlerinden sadece birkaçıdır.

Uddulu nine, köy düğünlerinden düğün evlerinin başmisafiridir. Çünkü onsuz düğün evi,

düğün evi değil, sanki cenaze çıkmış bir ev gibidir. Yoksul yaşadı fakat asıl yaşadı.

Ama ecel, hiçbir kimseye fırsat vermediği gibi, ona da fırsat vermedi. Oda dünyada kendince iyi ve güzel bir ömür sürdü. Gülmedi ama başkalarını güldürdü. Mutlu olmadı ama mutlu etmesini bildi. Sanki Allah onun boynuna fakirliği bir hafta gibi asmıştı. Dilerim Allah'tan öbür dünyada mutlu bir ulaştırır da dünyadaki yaşantısının acısını orada çıkarır. Ona Allah'tan rahmet diler ve hayır dualarımı iletirim.

MISTIK ONBAŞI VE BİR BAĞ KENDİR

1930'lu yılların sıralarına doğru, halkın açlıktan ve yokluktan sızlandığı, keçi ve koyun derilerinin ateşte kızartılarak yendiği, kuşyemi olarak kullanılan darının ekmek yapılarak yemek sofralarında başköşeyi işgal ettiği devirde meydana gelen bir olayı sizlere aktarmaya çalışacağım. Olayın meydana geldiği yer Çorum'un Çatak Köyüdür. Bunun birde kısa hikâyesi vardır.

Yokluğun kol gezdiği evlerden birisinde, darı unundan ekmek yapılmaktadır. Yapılan bu ekmeğe köy lisanında “Pıtılı” denmektedir. Hane halkından biri darı pıtılısını aldığı gibi sokağa fırlar. Biraz siyah ve boğazdan geçmesi zor olduğu ve yanında meşrubat bulunmadığı için pıtılıyı bitiremez. Bir bahçe kenarından geçerken kalan parçayı bahçeye fırlatır. O gün başka yiyecek olmadığı için yarı aç, yarı dok yatar. Ertesi gün yatağından kalkar.

Yemek arar bulamaz. Artık pıtılıda bitmiştir. Zil çalan karnını azda olsa sükûnete erdirmek ister. Fakat buna muvaffak olamaz. Aklına bir gün önce bahçeye fırlattığı pıtılı gelir. Bulamama korkusuyla bahçeye ulaşır. Varır yanına, bakar duruyor.

“Çığlar düşmüş yüzüne

Yağlı gibi göründün gözüme

Tövbeler olsun dünkü sözüme”

Der ve önce beğenmediği pıtılıyı alıp yemeye başlar.

İşte kıtlığın ve yokluğun uğradığı o devirde Çatak köyünde biri vardı. Sakin yaşar, kimsenin dedikodusuyla ilgilenmezdi. Askerde onbaşı olduğu için, köy halkı tarafında ”Mıstık Onbaşı” lakabıyla anılırdı. Nasıl ki zenginlik, zenginlerin başköşesine bağdaş kurup oturmuş ve kalkmak nedir bilmiyorsa, fakirlikte Mıstık Onbaşının evinin başköşesine bağdaş kurmuş bir türlü kalkmak bilmiyordu.

Güçlü ve kuvvetli iken köyde ırgatlık için aranan bir kişi iken, ihtiyarlayıp güç ve kuvvetten düşünce hiçbir kimse tarafından aranmadığını, kapısının çalınıp yoklanmadığından yakınırdı Mıstık Onbaşı.

Kışın ve soğğun kol gezdiği aylardan Ocak ayındayız. Mıstık Onbaşı'nın evinde soba denen nesnenin sözü bile edilemez. Çünkü bilinmiyor o zamanlar soba. Sadece evin bir duvarından öbür duvarına kadar uzanan şömineler vardı. Şöminenin içine bir kütük atılır, o bitinceye kadar hane halkı şöminenin etrafına sıralanır ve eller ateşe uzatılarak ısıtılırdı.

Mısıtk Onbaşı'nın eniştesinin durumu iyicedir. Köyün yanında bulunan bir gölde ıslatılmaya bırakılmış 72 bağ kendir bulunmaktadır. Kendir gölde bir müddet kalmalıdır. Gölde kalması uzarsa kendir çürür. Zamanı dolmadan çıkartılırsa, soyulması güç olur, hatta soyulmaz bil... Mısıtk Onbaşı'nın eniştesi kendiri Ocak ayında çıkartılması kanaatindedir. Her tarafın kar ve buzla kaplı olduğu bu mevsimde kendir çıkarmayı hiçbir kimse göze alamaz.

Bir gün Hamza enişte, güçlü kuvvetli fakat fakir olan kayınbiraderi Mısıtk Onbaşı'nın kapısını çalar. Durumu kayınbiraderine anlatan Hamza enişte Mısıtk Onbaşı'yı bir bağ kendir karşılığında 72 bağ kendiri çıkartmaya ikna eder. Mısıtk Onbaşı en azından kendisi kadar güç ve kuvvete sahip olan

hanımı Emine'yi yanına alır ve kendir gölünün yolunu tutar. Ağızdan çıkan tükürüğün bile donduğu bu mevsimde iki eş, gölün kenarına varır. Gölün üzeri bir karış kalınlığında buzla kaplıdır. Buzlar balta ile kırılır ve ayazın ortalığı kavurduğu bir zaman içinde göle girilir. Mısıtk Onbaşı gölün içinden çıkarttığı bağları eşi Emine'ye uzatır. Oda her bağı kıcı üzerine koyarak kendirleri küme yapmaya çalışır. Akşama doğru kendirleri çıkarma işlemi biter. Yoğun faaliyetten dolayı vücutları terleyen iki eş ev gelirler. Evde şömine yanmaktadır. Böylece terli olar vücutları varlığı bilinmeyen elbiseleri değişinceye kadar sırtarında soğur.

Mısıtk Onbaşı o gün bir bağ kendir kazanır ama, bunun yanında müzmin bir bronşite yakalanır. Hiçbir ilacın tesir fayda vermediği bir bronşite... Bundan sonra 74 yaşında vefat edinceye kadar, ben Onun oğlu olarak yatağa uzanıp yattığını görmedim. Yatağa uzandığı zaman öksürük başlar. Artık bekle öksürük bitecek de Mısıtk Onbaşı rahata kavuşacak diye. Onun yatağı yerinden hiç kalkmadı, ta ki vefat edinceye kadar. Arkasında üç yastık, mübarek sanki yatmıyor, sırtını yastıklara

yaslayarak oturuyor. Bu hal yıllar boyu devam etti.
Fakat eşi Emine Hanım da böyle bir durum
olmamasına rağmen o,eşi Mıstık Onbaşı'yı beş yıl
önce yalnız bırakarak hayata veda etti.

Mıstık Onbaşı'nın bir bağ kendir hikâyesi
burada bitti.

ÖĞRETMENİN OLDUM

Benim sevgi dolu bebeğim oldun
Kutsal ilham meleğim sen oldun sen,
Sevgi bahçemde renk, renk açan
Çiçeklere konan, kelebeğim oldun.

Hayata açılan gözün ben oldum.
Doğru, güzel olan sözün ben oldum
Haksızlıklar karşısında kızaran,
Al olan yüzün, ben oldum yavrum ben.

Gözlerinden damlayan yaş ben oldum.
Yüzündeki kirpik ve kaş ben oldum.
Okudun, yükseldin ve adam oldun
Başındaki taç ben oldum yavrum ben.

Gece gözlerinde uykun ben oldum.
Rüyada en güzel duygun ben oldum.
O kadar sevdim o kadar sevdim ki;
Hayalde seni gören ben oldum ben.

Damarlarında akan kan ben oldum.
Seni ayakta tutan can ben oldum.
Tüm canımı senin uğruna verdim,
Şimdi cansız yerde yatan ben oldum.

Doğruyu konuşan dilin ben oldum.
Tahtaya yazan elin ben oldum ben.
Bahçemde açan tomurcuk gülümsün sen,
Başında duvak ve tülün ben oldum.

Evinde aşın ve işin ben oldum.
Mevsimin, yazın, kışın ben oldum.
Daha sana ne söyleyeyim ki yavrum,
Çorbanda bile tuzun ben oldum ben.

Hak ve hukuka saygılı olmayı,
Kul hakkın her şeyden üstün tutmayı,
Sana öğreten ben oldum yavrum ben.
Layık değilim, layıksın dediler
Sana öğretmen ben oldum yavrum, ben.

